

KOSOVO SPECIALIST CHAMBERS
DHOMAT E SPECIALIZUARA TË KOSOVËS
SPECIJALIZOVANA VEĆA KOSOVA

Predmet: KSC-BC-2020-06

Specijalizovani tužilac protiv Hašima Tačija, Kadrija Veseljija, Redžepa Seljimija i Jakupa Krasnićija

Rešava: Pretresni panel II

sudija Čarls L. Smit III, predsedavajući sudija

sudija Kristof Barte

sudija Genael Metro

sudija Fergal Gejnor, rezervni sudija

Sekretar: Fidelma Donlon

Datum: 15. decembar 2023.

Jezik: engleski

Stepen tajnosti: javno

Odluka o periodičnom preispitivanju mere pritvora određene Kadriju Veseljiju

Specijalizovano tužilaštvo

Kimberli P. Vest

Zastupnik žrtava

Sajmon Loz

Branilac Hašima Tačija

Gregori Kiho

Branilac Kadrija Veseljija

Ben Emerson

Branilac Redžepa Seljimija

Džefri Roberts

Branilac Jakupa Krasnićija

Venkatešvari Alagenda

PRETRESNI PANEL II (u daljem tekstu: panel), na osnovu člana 41(6), (10) i (12) Zakona br. 05/L-053 o Specijalizovanim većima i Specijalizovanom tužilaštvu (u daljem tekstu: Zakon) i pravila 56(2) i 57(2) Pravilnika o postupku i dokazima pred Specijalizovanim većima Kosova (u daljem tekstu: Pravilnik), donosi sledeću odluku.

I. TOK POSTUPKA

1. Tok postupka vezan za periodično preispitivanje mere pritvora određene Kadriju Veseljiju (u daljem tekstu: g. Veselji ili optuženi) detaljno je izložen u ranijim odlukama o istom pitanju. U nastavku su izložena relevantna zbivanja u postupku posle 16. oktobra 2023, kada je doneta dvanaesta odluka o preispitivanju mere pritvora (u daljem tekstu: dvanaesta odluka o pritvoru).¹
2. Dana 24. novembra 2023, Specijalizovano tužilaštvo (u daljem tekstu: tužilaštvo) podnelo je izjašnjenje za potrebe trinaestog preispitivanja mere pritvora određene g. Veseljiju (u daljem tekstu: izjašnjenje tužilaštva).²
3. Dana 6. decembra 2023, odbrana g. Veseljija (u daljem tekstu: Veseljijeva odbrana) podnela je odgovor na izjašnjenje tužilaštva (u daljem tekstu: odgovor).³
4. Suđenje g. Veseljiju i saoptuženima se nastavlja.

¹ F01861, panel, *Decision on Periodic Review of Detention of Kadri Veseli* /Odluka o periodičnom preispitivanju mere pritvora određene Kadriju Veseljiju/, 16. oktobar 2023.

² F01995, specijalizovani tužilac, *Prosecution Submission Pertaining to Periodic Detention Review of Kadri Veseli* /Izjašnjenje tužilaštva za potrebe periodičnog preispitivanja mere pritvora određene Kadriju Veseljiju/, 24. novembar 2023.

³ F01985, specijalizovani branilac, *Veseli Defence Response to Prosecution Submission Pertaining to Periodic Detention Review of Kadri Veseli* /Odgovor Veseljijeve odbrane na izjašnjenje tužilaštva za potrebe preispitivanja mere pritvora određene Kadriju Veseljiju/, 6. decembar 2023, poverljivo.

II. IZNETA ARGUMENTACIJA

5. Tužilaštvo navodi da su sudija za prethodni postupak, panel Apelacionog suda i ovaj panel u više prilika zaključili da je pritvor g. Veseljija opravdana mera.⁴ Tužilaštvo tvrdi da od donošenja poslednje odluke o preispitivanju mere pritvora određene g. Veseljiju nije došlo do promena okolnosti koje bi nalagale donošenje drugačijeg zaključka.⁵ Tužilaštvo iznosi da činjenica da je suđenje u toku, kao i značajni nedavni događaji pojačavaju potrebu da tekuće mere zaštite ostanu na snazi.⁶ Na kraju, tužilaštvo tvrdi da ništa manje od pritvora u pritvorskom objektu, nije dovoljno da se na najmanju meru svede rizik povezan sa puštanjem na slobodu optuženog,⁷ te da je u datim okolnostima pritvor i dalje srazmerna mera.⁸

6. Odbrana iznosi da je potrebno da odgovori na izjašnjenje tužilaštva kako bi ispravila pogrešnu tvrdnju tužilaštva da „značajni nedavni događaji“ opravdavaju produženje pritvora g. Veseljija.⁹

III. MERODAVNO PRAVO

7. Za odlučivanje o predmetnom pitanju merodavni su član 41 Zakona i pravila 56 i 57 Pravilnika, i te pravne odredbe su detaljno opisane u ranijim odlukama. Panel će te kriterijume primeniti i u ovoj odluci.¹⁰

⁴ Izjašnjenje tužilaštva, stav 1.

⁵ Izjašnjenje tužilaštva, stavovi 1, 6.

⁶ Izjašnjenje tužilaštva, stavovi 1, 26.

⁷ Izjašnjenje tužilaštva, stavovi 1, 21-26.

⁸ Izjašnjenje tužilaštva, stavovi 27-29.

⁹ Odgovor, stav 4.

¹⁰ V. između ostalog, F00576, sudija za prethodni postupak, *Decision on Remanded Detention Review Decision and Periodic Review of Detention of Kadri Veseli /Odluka po vraćenju odluci o preispitivanju pritvora i po redovnom preispitivanju pritvora Kadrija Veseljija/*, 23. novembar 2021, poverljivo, stav 41, i izvori na koje se tamo upućuje. Javna redigovana verzija zavedena je 8. decembra 2021, F00576/RED.

IV. DISKUSIJA

8. Svrha dvomesečnog preispitivanja mere pritvora prema članu 41(10) Zakona jeste da se utvrdi da li i dalje postoje razlozi za zadržavanje u sudskom pritvoru.¹¹ Promene okolnosti nisu od presudnog značaja, ali ih panel mora uzeti u obzir ako na njih skrene pažnju neka od strana u postupku ili *proprio motu*.¹²

9. U ovoj odluci panel će se baviti samo ocenom faktora koji su već razmotreni prema članu 41(6) Zakona i utvrđivanjem da li te okolnosti i dalje postoje ukoliko se situacija u međuvremenu nije promenila, te da li je opravdano produženje pritvora g. Veseljija.

A. KRITERIJUMI IZ ČLANA 41 ZAKONA

1. Osnovana sumnja

10. Kad je reč o kriterijumu za produženje pritvora, član 41(6)(a) Zakona propisuje postojanje osnovane sumnje da je pritvoreno lice izvršilo krivično delo iz nadležnosti Specijalizovanih veća. To je uslov *sine qua non* za valjanost odluke o produženju pritvora.¹³

11. Tužilaštvo tvrdi da je kriterijum iz člana 41(6)(a) Zakona i dalje zadovoljen. Po mišljenju tužilaštva, nije došlo ni do kakvih promena od odluka o potvrđivanju optužnice zbog kojih bi trebalo odstupiti od zaključka da g. Veselji snosi krivičnu odgovornost za krivična dela iz izmenjene optužnice. Tužilaštvo dalje tvrdi da je

¹¹ IA022/F00005, panel Apelacionog suda, *Decision on Hashim Thaçi's Appeal Against Decision on Periodic Review of Detention /Odluka po žalbi Hašima Tačija protiv odluke o periodičnom preispitivanju mere pritvora/*, 22. avgust 2022, poverljivo, stav 37. Javna redigovana verzija zavedena je istog dana, IA022/F00005/RED.

¹² IA010/F00008, panel Apelacionog suda, *Decision on Hashim Thaçi's Appeal Against Decision on Review of Detention /Odluka po žalbi Hašima Tačija na odluku o preispitivanju pritvora/*, 27. oktobar 2021, poverljivo, stav 19. Javna redigovana verzija zavedena je istog dana, IA010/F00008/RED.

¹³ V. takođe, ECtHR, *Merabishvili v. Georgia* [GC], br. 72508/13, [Judgment](#), 28. novembar 2017, stav 222.

u više navrata potvrđeno da i dalje postoji dobro utemeljena sumnja da je g. izvršio krivična dela iz nadležnosti Specijalizovanih veća.¹⁴

12. Panel napominje da je sudija za prethodni postupak zaključio da, prema članu 39(2) Zakona, postoji dobro utemeljena sumnja da g. Veselji snosi krivičnu odgovornost za više zločina protiv čovečnosti (progon, zatvaranje, drugi nehumani postupci, mučenje, ubistvo i prisilni nestanci) i ratnih zločina (proizvoljno lišenje slobode, surovo postupanje, mučenje i ubistvo) prema članovima 13, 14(1)(c) i 16(1)(a) Zakona.¹⁵ Pored toga, sudija za prethodni postupak je zaključio da je utvrđeno postojanje dobro utemeljene sumnje u vezi s novim optužbama koje je tužilaštvo iznelo protiv g. Veseljija u izmenjenoj i dopunjenoj optužnici.¹⁶ Panel dalje podseća da su ti zaključci doneti na osnovu

¹⁴ Izjašnjenje tužilaštva, stav 7.

¹⁵ F00026, sudija za prethodni postupak, *Decision on the Confirmation of the Indictment Against Hashim Taçi, Kadri Veseli, Rexhep Selimi and Jakup Krasniqi* /Odluka o potvrđivanju optužnice protiv Hašima Tačija, Kadrija Veseljija, Redžepa Seljimija i Jakupa Krasnićija/, 26. oktobar 2020, strogo poverljivo i *ex parte*, stav 521(a)(i)-(ii). Poverljiva redigovana verzija zavedena je 19. novembra 2020, F00026/CONF/RED. Javna redigovana verzija zavedena je 30. novembra 2020, F00026/RED. Specijalizovani tužilac podneo je potvrđenu optužnicu u okviru podneska F00034, specijalizovani tužilac, *Submission of Confirmed Indictment and Related Requests* /Podnesak o podnošenju potvrđene optužnice i povezani zahtevi/, 30. oktobar 2020, poverljivo, sa strogo poverljivim i *ex parte* prilogom 1 i poverljivim priložima 2 i 3; F00045/A03, specijalizovani tužilac, *Further Redacted Indictment* /Dodatno redigovana optužnica/, 4. novembar 2020; F00134, specijalizovani tužilac, *Lesser Redacted Version of Redacted Indictment*, KSC-BC-2020-06/F00045/A02, 4. novembar 2020 /Manje redigovana verzija optužnice, KSC-BC-2020-06/F00045/A02, 4. novembar 2020/, 11. decembar 2020, poverljivo. Dodatno ispravljena potvrđena optužnica podneta je 3. septembra 2021, strogo poverljivo i *ex parte* (F00455/A01), s poverljivom redigovanom (F00455/CONF/RED/A01) i javnom redigovanom verzijom (F00455/RED/A01). Dana 17. januara 2022, specijalizovani tužilac podneo je poverljivu ispravljenu i manje redigovanu verziju potvrđene optužnice, F00647/A01.

¹⁶ F00777, sudija za prethodni postupak, *Decision on the Confirmation of Amendments to the Indictment* /Odluka o potvrđivanju izmena i dopuna optužnice/, 22. april 2022, strogo poverljivo i *ex parte*, stav 183. Poverljiva redigovana verzija (F00777/CONF/RED) i javna redigovana verzija (F00777/RED) zavedene su 22. aprila 2022. i 6. maja 2022. Poverljiva manje redigovana verzija zavedena je 16. maja 2022. (F00777/CONF/RED2). Tražene izmene i dopune opisane su u stavu 11. Tužilaštvo je 29. aprila 2022. podnelo potvrđenu izmenjenu optužnicu (u daljem tekstu: potvrđena optužnica), strogo poverljivo i *ex parte* (F00789/A01), s poverljivom redigovanom (F00789/A02) i javnom redigovanom (F00789/A05) verzijom. Dana 30. septembra 2022, tužilaštvo je podnelo poverljivu dodatno izmenjenu potvrđenu optužnicu (F00999/A01) i njenu javnu redigovanu verziju (F00999/A03). Javna manje redigovana verzija potvrđene optužnice zavedena je 15. februara 2023. (F01296/A03), i 27. februara 2023. (F01323/A01).

kriterijuma koji je stroži od kriterijuma postojanja osnovane sumnje iz člana 41(6)(a).¹⁷

13. Budući da nema novih bitnih okolnosti koje bi uticale na navedene zaključke, panel smatra da još uvek postoji osnovana sumnja da je g. Veselji izvršio krivična dela iz stvarne nadležnosti Specijalizovanih veća u smislu člana 41(6)(a) i (10) Zakona.

2. Neophodnost pritvora

14. Kad je reč o osnovima za produženje pritvora, član 41(6)(b) Zakona predviđa tri alternativna osnova (opasnosti) za zaključak da je pritvor neophodan: (i) opasnost od bekstva; (ii) opasnost od ometanja postupka, i (iii) opasnost od izvršenja novih krivičnih dela.¹⁸ Pritvor treba produžiti ukoliko postoje jasni osnovi da se veruje da će se jedna ili više tih opasnosti ostvariti.¹⁹ Panel napominje da izraz "jasni" u ovom kontekstu znači da te opasnosti treba detaljno opisati i pozvati se na relevantne informacije ili dokaze.²⁰ Pri utvrđivanju toga da li postoji neki od osnova iz člana 41(6)(b) Zakona koji opravdavaju zadržavanje lica u pritvoru, merodavni kriterijum je, s jedne strane, da je manje nego izvesno, ali s druge, da je više nego moguće da će se neka opasnost ostvariti.²¹

¹⁷ IA008/F00004, panel Apelacionog suda, *Decision on Kadri Veseli's Appeal Against Decision on Review of Detention* /Odluka po žalbi Kadrija Veseljija na odluku o preispitivanju mere pritvora/, 1. oktobar 2021, poverljivo, stav 21. Javna redigovana verzija zavedena je istog dana, IA008/F00004/RED.

¹⁸ ECtHR, *Buzadji v. the Republic of Moldova* [GC], br. 23755/07, [Judgment](#), 5. jul 2016 (u daljem tekstu: *Buzadji v. the Republic of Moldova* [GC]), stav 88; ECtHR, *Zohlandt v. the Netherlands*, br. 69491/16, 9. februar 2021, [Judgment](#), stav 50; ECtHR, *Grubnyk v. Ukraine*, br. 58444/15, 17. septembar 2020, [Judgment](#), stav 115; ECtHR, *Korban v. Ukraine*, br. 26744/16, 4. jul 2019, [Judgment](#), stav 155.

¹⁹ IA004/F00005, panel Apelacionog suda, *Decision on Hashim Thaçi's Appeal Against Decision on Interim Release* /Odluka o žalbi Hašima Tačija na odluku o privremenom puštanju na slobodu/ (u daljem tekstu: odluka o Tačijevoj žalbi na odluku o privremenom puštanju na slobodu), 30. april 2021, poverljivo, stav 19. Javna redigovana verzija zavedena je istog dana, IA004/F00005/RED.

²⁰ U članu 19.1.30 Zakonika o krivičnom postupku Kosova iz 2012, Zakon br. 04/L-123, pod izrazom "jasno" misli se na to da "strana koja daje informacije ili dokaz mora [...] detaljno [da] navede informacije ili dokaz o kom govori".

²¹ Odluka o Tačijevoj žalbi na odluku o privremenom puštanju na slobodu, stav 22.

(a) Opasnost od bekstva

15. Tužilaštvo iznosi da je g. Veselji sada upoznat sa teškim optužbama iz potvrđene optužnice, sa mogućnošću da mu bude izrečena dugotrajna kazna, kao i sa dokazima koji će biti izvedeni u vezi sa krivičnim delima za koja se tereti. Tužilaštvo tvrdi da je opasnost od bekstva još veća zato što je suđenje u toku. Tužilaštvo takođe iznosi da je g. Veselji učestvovao u radnjama koje ugrožavaju integritet postupka i bezbednost svedoka.²² Tužilaštvo navodi da iako je panel ranije konstatovao da g. Veselji saraduje sa vlastima nadležnim za njegov pritvor, to više nije „trenutno stanje stvari“.²³ I na kraju, tužilaštvo tvrdi da, kada se svi ti faktori sagledaju zajedno, postoji „dovoljno realna mogućnost“ da će g. Veselji pobeći.²⁴

16. Odbrana iznosi da je panel dosad dosledno zaključivao da se produženje pritvora g. Veseljija ne može opravdati opasnošću od bekstva.²⁵ Odbrana navodi da nijedan od svedoka koji su svedočili do zaključno 13. novembra 2023. nije svedočio u prilog tezi tužilaštva protiv g. Veseljija i napominje da tužilaštvo nije ukazalo ni na jedan konkretan dokaz u tom smislu.²⁶ Odbrana ponavlja da tužilaštvo nije navelo nijedan konkretan dokaz o tome da je g. Veselji pokušao da naruši integritet postupka ili ugrozi bezbednost svedoka.²⁷ Odbrana takođe iznosi da tužilaštvo nije navelo šta se podrazumeva pod „trenutnim stanjem stvari“ niti kako potkrepljuje tvrdnju da je usled toga opasnost od bekstva g. Veseljija postala dovoljno realna mogućnost. Odbrana stoga smatra da se navodi tužilaštva u vezi sa navodnom opasnošću od bekstva g. Veseljija moraju odbaciti jer su nepotkrepljeni i predstavljaju povredu njegovih prava.²⁸

²² Izjašnjenje tužilaštva, stav 21.

²³ Izjašnjenje tužilaštva, stav 21.

²⁴ Izjašnjenje tužilaštva, stav 21.

²⁵ Odgovor, stav 8.

²⁶ Odgovor, stav 10.

²⁷ Odgovor, stav 11.

²⁸ Odgovor, stav 12.

17. Panel je razmotrio argumente tužilaštva imajući u vidu fazu postupka i potvrđuje svoju konstataciju da nema novih faktora zbog kojih bi trebalo da promeni svoj zaključak u vezi sa opasnošću od bekstva.

18. Kad je reč o argumentu tužilaštva u vezi sa napredovanjem postupka, panel smatra da u sadašnjim okolnostima nije uverljiv uopšteni argument tužilaštva da je opasnost od bekstva veća zato što je suđenje u toku. Reći da bi nedavni događaji mogli ugroziti ili poreći navod da g. Veselji u potpunosti saraduje nije argument za tvrdnju da je opasnost od bekstva usled toga povećana.²⁹ Panel stoga smatra da tužilaštvo nije dokazalo da, s obzirom na fazu postupka, postoji „dovoljno realna mogućnost” da će optuženi pobeći ukoliko bude pušten na slobodu.³⁰

19. Panel je razmotrio argumente tužilaštva imajući u vidu fazu postupka i, mada se opasnost od bekstva nikada ne može sasvim isključiti, potvrđuje svoju konstataciju da nema novih faktora zbog kojih bi trebalo da promeni svoj raniji zaključak u vezi sa opasnošću od bekstva.

20. Panel stoga smatra da se u ovom trenutku g. Veseljiju ne može produžiti pritvor na osnovu postojanja opasnosti od bekstva iz člana 41(6)(b)(i) Zakona.

(b) Opasnost od ometanja postupka pred Specijalizovanim većima

21. Pozivajući se na ranije zaključke panela, tužilaštvo tvrdi da i dalje postoji opasnost da će g. Veselji ometati postupak.³¹ Tužilaštvo navodi da su na Kosovu zastrašivanje svedoka i ometanje krivičnih postupaka protiv bivših pripadnika Oslobodilačke vojske Kosova (u daljem tekstu: OVK) i dalje redovna pojava, kao i da je panel Apelacionog suda to smatrao relevantnim „kontekstualnim faktorom”.³² Pored toga, tužilaštvo navodi da je g. Veselji primio informacije o svedocima koje tužilaštvo namerava da pozove u predstojećim ciklusima

²⁹ Izjašnjenje tužilaštva, stav 21.

³⁰ V. odluku o Tačijevoj žalbi na odluku o privremenom puštanju na slobodu, stav 24.

³¹ Izjašnjenje tužilaštva, stavovi 10-15.

³² Izjašnjenje tužilaštva, stav 12.

izvođenja dokaza i da će i dalje dobijati takve informacije svaka tri meseca, te da je opasnost od ometanja sve veća kako mu se tokom suđenja obelodanjuje identitet preostalih svedoka za koje je odobreno odloženo obelodanjivanje identiteta.³³ S tim u vezi, tužilaštvo iznosi da se već ostvarila opasnost da će g. Veselji nezakonito obelodaniti poverljive informacije.³⁴ Po mišljenju tužilaštva, to pokazuje da je dobro zasnovana opasnost od ometanja postupka i da g. Veselji svojim ponašanjem ugrožava bezbednost, sigurnost i psihofizičko stanje svedoka, te da direktno narušava integritet postupka.³⁵

22. U vezi sa tvrdnjama tužilaštva da je g. Veselji obelodanio poverljive informacije o svedocima, odbrana iznosi da je panel naglasio da ne donosi zaključak o tome da li je optuženi zapravo prekršio odredbe Pravilnika.³⁶ Odbrana ponavlja da odbija tvrdnju tužilaštva da je g. Veselji „distribuirao“ poverljiv sadržaj iskaza zaštićenih svedoka.³⁷ I na kraju, odbrana kaže da tvrdnja tužilaštva, po kojoj bi g. Veselji, imajući u vidu nove činjenice, mogao da ometa postupak ili izvrši nova krivična dela, nije ništa drugo do neosnovana spekulacija.³⁸

23. Panel skreće pažnju na to da kriterijum za ocenjivanje opasnosti iz člana 41(6)(b) Zakona ne iziskuje da se iznese “konkretan primer” situacije kad je g. Veselji lično zastrašivao ili uznemiravao nekog svedoka.

24. Panel je već utvrdio i ovde podseća na sledeće: (i) g. Veselji ima mogućnost da izdaje uputstva jednom licu koje je u kontaktu sa Specijalizovanim većima, i na taj način on se neposredno umešao u stvar koja se tiče Specijalizovanih veća; (ii) g. Veselji još uvek igra značajnu ulogu na Kosovu s obzirom na svoje prethodne položaje, pa zahvaljujući tome može, na primer, da dobije pristup određenim

³³ Izjašnjenje tužilaštva, stav 12.

³⁴ Izjašnjenje tužilaštva, stav 14.

³⁵ Izjašnjenje tužilaštva, stav 15.

³⁶ Odgovor, stav 14.

³⁷ Izjašnjenje tužilaštva, stav 15.

³⁸ Odgovor, stav 19.

informacijama ili podršku drugih lica; (iii) u vreme kad se g. Veselji nalazio na čelu obaveštajne službe Kosova (u daljem tekstu: SHIK), pripadnici te službe su učestvovali u vršenju pritiska na svedoke, i (iv) s obzirom na to da je suđenje u toku, g. Veselji stiče sve bolji uvid u dokaze na kojima su zasnovane teške optužbe protiv njega.³⁹

25. Imajući u vidu da je suđenje u toku, Veseljijevoj odbrani su obelodanjeni i dalje se obelodanjuju imena i lični podaci izvesnih veoma osetljivih svedoka, što znači da će te informacije biti dostupne i širem krugu lica, uključujući optuženog. To pak povećava rizik da osetljive informacije o tim svedocima dopru do javnosti pre nego što oni daju iskaz. S obzirom na to, puštanje na slobodu optuženog koji raspolaže osetljivim informacijama nije poželjno ukoliko se svedocima koji tek treba da svedoče želi pružiti efikasna zaštita.⁴⁰

26. Pored toga, na Kosovu se i dalje redovno zastrašuju svedoci i ometaju krivični postupci protiv bivših pripadnika OVK, što je problem koji se ne može rešiti samo primenom zaštitnih mera.⁴¹

27. Tužilaštvo se takođe pozvalo na nedavne događaje zbog kojih je panel naložio da se g. Veseljiju dodatno ograniče kontakti i posete u pritvorskom objektu. Panel je u svojoj odluci o tom pitanju jasno naveo da su date naložene mere preventivne a ne kaznene prirode.⁴² Panel međutim napominje da dokumenti na kojima se zasniva ta odluka dodatno podržavaju tvrdnju da postoji opasnost da će g. Veselji

³⁹ V. F01303, panel, *Decision on Periodic Review of Detention of Kadri Veseli* /Odluka o periodičnom preispitivanju mere pritvora određene Kadriju Veseljiju/, 17. februar 2023, stav 24 i dalje reference.

⁴⁰ Dvanaesta odluka o pritvoru, stav 25.

⁴¹ Dvanaesta odluka o pritvoru, stav 26. V. takođe KSC-BC-2020-05, F00494/RED, Pretresni panel I, *Public redacted version of Trial Judgment* /Javna redigovana verzija presude/, 19. januar 2023, stav. Ispravljena verzija zavedena je 8. juna 2023, F00494/RED3/COR.

⁴² F01977, panel, *Further Decision on the Prosecution's Urgent Request for Modification of Detention Conditions for Hashim Taçi, Kadri Veseli, and Rexhep Selimi* /Dodatna odluka o hitnom zahtevu tužilaštva za izmenu uslova pritvora za Hašima Tačija, Kadrija Veseljija i Redžepa Seljimija/ (u daljem tekstu: odluka o uslovima pritvora), 1. decembar 2023, stavovi 30, 34.

obelodaniti poverljive informacije trećim licima s kojima nema privilegovani kontakt.⁴³

28. Panel stoga zaključuje da i dalje postoji opasnost da će g. Veselji ometati odvijanje postupka pred Specijalizovanim većima.

(c) Opasnost od izvršenja novih krivičnih dela

29. Tužilaštvo podseća na zaključak panela iz dvanaeste odluke o pritvoru i tvrdi da i dalje postoji opasnost da će g. Veselji izvršiti nova krivična dela.⁴⁴

30. Panel podseća da je u dvanaestoj odluci o pritvoru zaključio da i dalje postoji opasnost da će g. Veselji izvršiti nova krivična dela.⁴⁵ Panel smatra da su isti faktori relevantni za utvrđivanje opasnosti da će g. Veselji izvršiti nova krivična dela.

31. Panel ističe da je suđenje u ovom predmetu u toku, da je Veseljijevoj odbrani obelodanjen identitet osetljivih svedoka i da se mora izbeći svaka opasnost od izvršenja novih krivičnih dela.

32. Panel smatra da, s obzirom na sve faktore, u skladu sa članom 41(6)(b)(iii) Zakona, i dalje postoji opasnost da će g. Veselji izvršiti nova krivična dela.

3. Zaključak

33. Panel konstatuje da u ovom trenutku i dalje ne raspolaže dovoljnim informacijama za zaključak da bi g. Veselji mogao da se dâ u bekstvo. Međutim, primenivši relevantni kriterijum, panel se uverio da postoji opasnost da će g. Veselji ometati odvijanje postupka pred Specijalizovanim većima i da će izvršiti nova krivična dela nad licima koja se smatraju protivnicima OVK, uključujući svedoke koji su dali ili bi mogli dati izjavu u ovom predmetu, odnosno koji treba da stupe pred Specijalizovana veća. Panel će u nastavku oceniti da li se nekim od

⁴³ Odluka o uslovima pritvora, stav 35.

⁴⁴ Izjašnjenje tužilaštva, stavovi 16-20.

⁴⁵ Dvanaesta odluka o pritvoru, stav 26.

uslova za puštanje g. Veseljija na slobodu mogu u dovoljnoj meri otkloniti te opasnosti.

B. DRUGE MERE UMESTO PRITVORA

34. Upućujući na ranije zaključke ovog panela, tužilaštvo navodi da se navedene opasnosti mogu efikasno kontrolisati samo u pritvorskom objektu Specijalizovanih veća i da se od donošenja prethodne odluke o pritvoru nije dogodilo ništa što bi iziskivalo drugačiju ocenu uslova.⁴⁶ Tužilaštvo takođe tvrdi da ponašanje g. Veseljija sada nosi sa sobom tako izuzetno povećanje rizika da čak ni uobičajeni nadzor i ograničenja u komunikaciji u pritvorskom objektu ne mogu da ga umanje.⁴⁷

35. Pri odlučivanju o tome da li neko lice treba da bude pušteno na slobodu ili zadržano u pritvoru, panel mora da razmotri alternativne mere za sprečavanje opasnosti iz člana 41(6)(b) Zakona.⁴⁸ U članu 41(12) predviđen je niz mera koje treba razmotriti kako bi se obezbedilo prisustvo optuženog na suđenju, sprečilo ponavljanje krivičnih dela ili omogućilo uspešno vođenje postupka. S tim u vezi panel podseća da se pritvor produžava samo ako nema alternativnih, objektivno raspoloživih blažih mera kojima se dovoljno mogu umanjiti rizici iz člana

⁴⁶ Izjašnjenje tužilaštva, stavovi 1, 21-25.

⁴⁷ Izjašnjenje tužilaštva, stav 26.

⁴⁸ U vezi sa obavezom da se razmotre „alternativne mere“, v. KSC-CC-PR-2017-01, F00004, Specijalizovano veće Ustavnog suda, *Judgment on the Referral of the Rules of Procedure and Evidence Adopted by Plenary on 17 March 2017 to the Specialist Chamber of the Constitutional Court Pursuant to Article 19(5) of Law No.05/L-053 on Specialist Chambers and Specialist Prosecutor's Office* /Odluka po zahtevu za ocenu ustavnosti Pravilnika o postupku i dokazima usvojenog na plenarnoj sednici 17. marta 2017. i prosleđenog Specijalizovanom veću Ustavnog suda u skladu sa članom 19(5) Zakona br. 05/L-053 o Specijalizovanim većima i Specijalizovanom tužilaštvu/ (u daljem tekstu: odluka Specijalizovanog veća Ustavnog suda od 26. aprila 2017), 26. april 2017, javno, stav 114. V. takođe ECtHR, *Buzadji v. the Republic of Moldova* [GC], stav 87 *in fine*; ECtHR, *Idalov v. Russia* [GC], br. 5826/03, [Judgment](#), 22. maj 2012. (u daljem tekstu: *Idalov v. Russia* [GC]), stav 140 *in fine*.

41(6)(b).⁴⁹ Panel stoga mora da razmotri sve razumne alternativne mere koje se mogu uvesti, a ne samo one koje iznesu strane u postupku.⁵⁰

36. Što se tiče opasnosti od ometanja toka postupka pred Specijalizovanim većima i izvršenja novih krivičnih dela, panel i dalje ostaje pri stavu da se nijednom merom iz člana 41(12) Zakona ne bi u dovoljnoj meri umanjile postojeće opasnosti.⁵¹ Pored toga, panel smatra da mere koje se primenjuju u pritvorskom objektu Specijalizovanih veća, u celini uzev, efikasno ograničavaju mogućnost zloupotrebe nenadziranih poseta i komunikacije sa članovima porodice i licima koja imaju odobrenje za posetu, u cilju maksimalnog smanjivanja opasnosti od ometanja postupka i od vršenja novih krivičnih dela.⁵² Uz to, one obezbeđuju kontrolisanu sredinu u kojoj se potencijalne povrede tajnosti podataka lakše mogu otkriti, odnosno sprečiti.⁵³

37. Panel takođe ostaje pri svom stavu da je režim nadzora komunikacija koji se primenjuje u pritvorskom objektu Specijalizovanih veća, uključujući mere koje je nedavno naložio panel,⁵⁴ jedini način da se komunikacije g. Veselija ograniče i nadziru tako da se u dovoljnoj meri umanjuju opasnost od ometanja postupka i opasnost od vršenja novih krivičnih dela.⁵⁵

⁴⁹ Odluka Specijalizovanog veća Ustavnog suda od 26. aprila 2017, stav 114; KSC-CC-PR-2020-09, F00006, Specijalizovano veće Ustavnog suda, *Judgment on the Referral of Amendments to the Rules of Procedure and Evidence Adopted by the Plenary on 29 and 30 April 2020* /Odluka po zahtevu za ocenu ustavnosti izmena i dopuna Pravilnika o postupku i dokazima usvojenih na plenarnoj sednici 29. i 30. aprila 2020/, 22. maj 2020, stav 70. V. takođe ECtHR, *Buzadji v. the Republic of Moldova* [GC], stav 87 *in fine*; ECtHR, *Idalov v. Russia* [GC], stav 140 *in fine*.

⁵⁰ IA003/F00005/RED, panel Apelacionog suda, *Public Redacted Version of Decision on Rexhep Selimi's Appeal Against Decision on Interim Release* /Javna redigovana verzija odluke po žalbi Redžepa Seljimija na odluku o privremenom puštanju na slobodu/, 30. april 2021, stav 86. Javna redigovana verzija zavedena je 11. februara 2022, IA003/F00005/RED; KSC-BC-2020-05, F00127, Pretresni panel I, *Fourth Decision on Review of Detention* /Četvrta odluka o preispitivanju mere pritvora/, 25. maj 2021, stav 24.

⁵¹ Dvanaesta odluka o pritvoru, stav 35.

⁵² Dvanaesta odluka o pritvoru, stav 35.

⁵³ Dvanaesta odluka o pritvoru, stav 35.

⁵⁴ V. odluku o uslovima pritvora, stav 84.

⁵⁵ Dvanaesta odluka o pritvoru, stav 36.

38. S obzirom na navedeno, panel smatra da se opasnost od ometanja postupka i opasnost od vršenja novih krivičnih dela efikasno mogu kontrolisati samo u pritvorskom objektu Specijalizovanih veća. U datim okolnostima, panel smatra da je neophodno da se g. Veseljiju produži pritvor kako bi se otklonile opasnosti iz člana 41(6)(b)(ii) i (iii) Zakona.

C. OPRAVDANOST PRITVORA

39. Tužilaštvo iznosi da je nastavak pritvora g. Veseljija i dalje srazmerna mera, pozivajući se na ranije zaključke ovog panela, naročito kad se ima u vidu postojan napredak u postupku.⁵⁶

40. Panel podseća da se opravdanost produžetka pritvora optuženog mora ocenjivati na osnovu činjeničnog stanja u datom predmetu i njegovih osobenosti.⁵⁷ Po mišljenju panela, osobenosti ovog predmeta su sledeće: (i) g. Veselji se tereti u deset tačaka optužnice za teška krivična dela po međunarodnom pravu u kojima je, prema optužbama, imao značajnu ulogu,⁵⁸ (ii) ukoliko bude oglašen krivim, g. Veseljiju može biti izrečena dugotrajna kazna zatvora;⁵⁹ (iii) opasnosti iz člana 41(6)(b)(ii) i (iii) Zakona ne mogu se umanjiti postavljanjem nijednog uslova;⁶⁰ (iv) predmet protiv g. Veseljija je složen,⁶¹ i (v) suđenje je u toku i postupak postojano napreduje.

41. S obzirom na te okolnosti, kao i na činjenicu da i dalje postoji opasnost od ometanja postupka i izvršenja novih krivičnih dela, koja se ne može dovoljno umanjiti primenom razumnih alternativnih mera, panel smatra da je produženje pritvora g.

⁵⁶ Izjašnjenje tužilaštva, stavovi 27-29.

⁵⁷ Dvanaesta odluka o pritvoru, stav 39.

⁵⁸ Dvanaesta odluka o pritvoru, stav 39.

⁵⁹ Dvanaesta odluka o pritvoru, stav 39.

⁶⁰ V. gore, stav 37.

⁶¹ Dvanaesta odluka o pritvoru, stav 39.

Veseljija za još dva meseca, u konkretnim okolnostima ovog predmeta, neophodna i razumna mera.

42. Panel, međutim, primećuje da optuženi već znatno vreme boravi u pritvoru i da je velika verovatnoća da će suđenje dugo trajati. Kao što je panel već naveo, i panel i strane u postupku zato moraju posebno da vode računa o potrebi da se postupak odvija što ekspeditivnije. Panel će u svakoj fazi postupka nastaviti da prati da li je dalji pritvor neophodan i opravdan.

V. STEPEN TAJNOSTI

43. Panel napominje da je odgovor zaveden sa oznakom stepena tajnosti „poverljivo“. Panel stoga nalaže odbrani da do najkasnije 4. januara 2024. podnese javnu redigovanu verziju odgovora ili zatraži da se izmeni oznaka stepena tajnosti u „javno“.

VI. DISPOZITIV

Iz navedenih razloga, panel:

- a) **NALAŽE** produženje pritvora g. Veseljija;
- b) **NALAŽE** tužilaštvu da do ponedeljka, 29. januara 2024. u 16:00 časova podnese izjašnjenje za potrebe sledećeg preispitivanja mere pritvora određene g. Veseljiju, a odgovor i repliku treba podneti u skladu s rokovima predviđenim pravilom 76 Pravilnika, i
- c) **NALAŽE** odbrani da do najkasnije 4. januara 2024. zavede javnu redigovanu verziju odgovora ili zatraži da se izmeni oznaka stepena

tajnosti odgovora u „javno“.

/potpis na originalu/
Sudija Čarls L. Smit III,
predsedavajući sudija

Petak, 15. decembar 2023.

Hag, Holandija